

TO RES NI ČAS, DA OTROKU GOVORIMO, KAKO JE ŠLAMPAST

Devetošolce v resnici zelo skrbi, ali se bodo pravilno odločili pri izbiri poklica. Samo na zunaj kažejo, da so brezbrizni

Z mag. Ano Jano Šušteršič, psihologinjo iz podjetja Talents Management Institute, o tem, kako se mladi odločajo o izbiri šole in poklica po devetletki. V inštitutu med drugim pomagajo posameznikom, timom in organizacijam poiskati in razvijati svoje talente in tako povečati zadovoljstvo in zavzetost pri delu.

Koristi, če se znajo starši vrniti v preteklost in se spomniti, kako so se sami odločili, kam po osnovni šoli?

"Zagotovo pomaga, ker zmoraš več empatije in razumevanja, če veš, kako je bilo tebi samemu težko odločiti se. In seveda se lažje uživijo in bolje razumejo te stiske starši, ki so sami doživljali muke pri izbiri šole in poklica, kot tisti, ki jih niso imeli. Temeljno se mi zdi, da starši vedo, kaj opazovati pri otroku, in tudi, da razmislijo in nekaj preberejo o tem, kaj je v nekem poklicu pravzaprav pomembno, kaj so njegove prednosti, slabosti, priložnosti.

Govorimo o triadi, ki zajema sposobnosti otroka, njegove osebnostne lastnosti in motivacijo. Starši opazimo, ali naš otrok hitro razmišlja, se hitro uči, je spreten z besedami ali številkami, ali opazi veliko podrobnosti, ali pri igri rad organizira sovrstnike, se rad igra učitelja, opazimo, kaj najraje počne ... Če bi starši več vedeli o tem, kaj

Ana Jana Šušteršič:
"Vsak poklic ti lahko prinese uspeh, če ga opravljaš bolje od večine."

 Osebni arhiv



Puberteta je obdobje, ko najstnik postavlja sam sebe. In mu gredo starši s svojimi nasveti in pametovanjem blazno na živce

spremljati pri otroku, bi mu lažje pomagali. Oni so namreč tisti, ki svoje potomce najbolj poznajo. Pravzaprav bi starši bolj kot otroci potrebovali svetovanje; otrok namreč pri desetih letih ne ve, kaj je pomembno in kaj ne, in pri štirinajstih tudi ne, ker ima omejeno znanje."

Tako kot se podaljšuje življenjska doba, se podaljšuje tudi doba, kdaj postanemo zreli, pravijo strokovnjaki. So zato današnji 14-letniki v slabšem izhodiščnem položaju, kot so bili njihovi starši?

"Menim, da so. Že zato, ker je veliko več izbire in ker je okolje manj stabilno. Danes je na voljo množica stvari, o katerih razmišljamo in se odločamo. Podobno kot v trgovini - tam je dandanes toliko artiklov, da težko izbereš, kaj vzeti. Po drugi strani pa smo priča dejstvu, da se svet drastično spreminja; nekaterih današnjih poklicev čez nekaj let več ne bo, bodo pa novi, ki jih danes ne poznamo. Še to: včasih je formalna avtoriteta imela veljavo. Če si bil zdravnik, ni nihče podvomil, ali si postavil pravilno diagnozo ali ne. Avtoriteta je bila splošno zveličavna. Danes ni več tako, danes gledamo vedenje, kompetence, veščine, vedenja ... In je logično, da je tako, kajti

 Profimedia

danes lahko vse preverjaš. Narejena je bila raziskava, kaj delajo med učno uro dijaki, če jim dovoliš uporabljati pametne telefone. Ugotovili so, da preverjajo in dopolnjujejo to, kar učitelj govori. Dandanašnji si moraš avtoriteto pridobiti, doseči, da ti jo drugi priznajo. Ko se zdaj otroci odločajo o poklicih, je fokus staršev drugačen, kot je bil včasih. Že da si šel na dobro gimnazijo, je bilo dovolj, da si imel pomemben status, danes več ne."

Kakšne so psihološke posebnosti štirinajstletnika? In predvsem - katere otežujejo dober odnos med njim in starši, ko se je treba pogovarjati o izbiri poklica?

"To je obdobje, ko se staršem in avtoritetam nasploh najbolj upirajo. Gre za normalno pot razvoja, a seveda to otežuje pogovor. Puberteta je obdobje, ko najstnik postavlja sam sebe. Noče več biti sin gospe Novak, ampak Janez Novak. Hoče biti sam svoj. In mu gredo starši s svojimi nasveti in pametovanjem blazno na živce. Ampak to je normalno in starši moramo vedeti, da je normalno."

Potrebujejo pa pomoč staršev pri odločanju za svojo prihodnost. Kaj zdaj?

"Dajmo jim veliko informacij o možnostih v realnem svetu, spodbujajmo jih posredno, ker nasveti in ukazi v tem obdobju ne delujejo. Ali pa delujejo tako, kot si ne želimo. Otrok se lahko samo zaradi upora odloči nasprotno, kot mu svetujejo starši. Ob tem pa ne spreglejmo, da otroke v resnici zelo skrbi, ali se bodo odločili prav pri izbiri poklica. Samo na zunaj kažejo, da so brezbrizni, v sebi nikakor niso. In ker jim gredo starši na živce, bi lahko učinkovito delovale denimo vrstniške skupine, dobro bi bilo tudi, če bi imeli možnost, da jim o poklicih pripovedujejo ljudje, ki jih opravljajo."

Vsi pravijo, da gre pri izbiri šole po devetletki za prvo res veliko življenjsko odločitev.

SAŠIG

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA
IN GIMNAZIJA MARIBOR

VABI K VPISU

EKONOMSKI TEHNIK

- * izobrazba za prihodnost
- * poklicna usposobljenost
- * učenje in poučevanje v sodobni šoli
- * priprava na poklicno maturado
- * učenje v učnem podjetju
- * ogledi podjetij in sodelovanje z njimi
- * delovna praksa doma in v tujini
- * usposabljanje za samostojno poklicno in podjetniško pot
- * priprava na študij
- * sodelovanje v domačih in mednarodnih projektih ter natečajih
- * usposabljanje za reševanje konkretnih izzivov

EKONOMSKA GIMNAZIJA

- * izobrazba za prihodnost
- * učenje in poučevanje v sodobni šoli
- * priprava na splošno maturado
- * priprava na študij poljubne smeri
- * učenje ekonomije, podjetništva in poslovne informatike
- * strokovno izobraževanje doma in v tujini
- * ogledi podjetij in sodelovanje z njimi
- * usposabljanje za samostojnost pri poslovnem načrtovanju in vodenju
- * izdelava raziskovalnih nalog
- * sodelovanje na različnih tekmovanjih
- * sodelovanje v domačih in mednarodnih projektih ter natečajih



Profimedia

III. gimnazija Maribor

Gospodsvetska cesta 4
Smetanova ulica 18



INFORMATIVNI DNEVI

15. 2. IN 16. 2. 2019

III. gimnazija Maribor – na poti vzgoje in izobraževanja z vami od 1863



Program gimnazija:

novost – športni oddelek v šolskem letu 2019/2020



Program predšolska vzgoja:

70-letna tradicija

“Zadnjič je eden od ravnateljev dejal, da bo na prvem slajdu, ki ga bo prikazal bodočim dijakom na informativnem dnevu, stalo, naj ne pričakujejo zabave, če se bodo vpisali na njegovo šolo, ampak učenje. In da učenje ni vedno zabavno. Danes so otroci malce razvajeni, nenehno jih je treba zabavati, motivirati ... Ni najbolj posrečeno, ko starši rečejo otroku: 'Pa fajn se imej v šoli.' Kakšen fajn! Velik bonus je, če se bo imel fajn. Povsem enako je kot pri službi. Delat hodimo zato, da so stvari narejene in da za to, ker jih naredimo, dobimo plačo. Če pa delaš z veseljem ... ja, to pa je bonus.

Najtežja odločitev? Je in tudi ni. Šola človeku dvigne raven znanja. Katerakoli šola. Zato ni konec sveta, če si se napačno odločil. Prehajanje med poklici je vedno večje. Študiraš neko področje in ugotoviš, da ti pravzaprav leži nekaj drugega.”

Prebrala sem, da nekatere raziskave kažejo, da lahko, kar zadeva poklicne interese, na otroka najbolj vplivaš okoli njegovega desetega leta.

“Pri desetih, ko je začetek pubertete, so otrokovi možgani kognitivno in čustveno dobro razviti, desetletnik je že sposoben

Tel.: 02 250 40 40, E-mail: tretja-mbtretja.si, www.tretja.si

tudi abstraktnega mišljenja. Z eno nogo je torej v puberteti, ni pa še uporniški in odklonilen do avtoritet - zato je to starost, ko je najbolj dojemljiv za ideološko vplivanje. Nekje sem prebrala, da začnejo v državah, iz katerih izvira terorizem, dečke šolati pri desetih. Ampak nikakor ne bi priporočala staršem, da pomislijo: 'Aha, zdaj je najbolj dojemljiv, zdaj mu bom vbil v glavo, naj postane zdravnik, odvetnik ...' Tako enostavno ti procesi ne tečejo. Morda bo mami na ljubo res šel študirat medicino, končal pa bo v drugem poklicu - poznamo kar nekaj takšnih primerov."

Starši vedo, da izbira poklica ne pomeni le vrste dela, ki ga bo njihov otrok opravljal, ampak tudi družbeni položaj, stil življenja nasploh - so vse to za otroka v tem obdobju abstraktni pojmi?

"Za večino so. Menim, da najstniki sploh ne vedo, o čem jim starši govorijo. Se jim pa dajo te stvari približati s primeri iz njihovega sveta. Vemo, da so otroci v najstniškem obdobju zelo kruti drug do drugega, ko gre za pripadnost. Kakorkoli jim pripisujemo svobodomiselnost, so izjemno dosledni v svojih socialnih skupinah, v svojih gangih. Bog ne daj, da pride kdo z napačnimi čevlji in

Otrok se lahko samo zaradi upora odloči nasprotno, kot mu svetujejo starši

frizuro in klapo. Neupoštevanje pravil je razlog za izključitev oziroma prepoved vstopa. Tako se jim da pojasniti, da se bodo tudi kasneje v življenju srečevali z razlikami. Mi sicer nimamo kast, razlike pa so, nekateri poklici so bolj cenjeni kot drugi. To jim je dobro povedati, ker si ne morejo predstavljati, kaj se jim bo dogajalo. Je pa 'večvrednost' poklica seveda napačna motivacija za izbiro. Vsak poklic ti lahko prinese uspeh, če ga opraviš bolje od večine."

Katera so prava vprašanja, ki jih postavimo devetošolcu? Kako "znati" imeti vpliv?

"Otroku postavimo čim več vprašanj, ki mu pomagajo razumeti samega sebe, saj se v tej starosti še išče. Kaj rad delaš? Pri katerem delu ti čas najhitreje mine? Ja, najstnik bo morda rekel: 'Najraje ležim.' Ni treba takoj vzroji. 'Ja, ampak ko se boš naveličal ležati, kaj bi najraje počel? Kaj ti daje največ energije?' Naj bodo pozorni na njegove talente, sposobnosti in motivacijo. Starši naj svoje ambicije usmerijo v to, da bo otrok izbral šolo in poklic, v katerem bo lahko razvil, uporabil svoj talent. Naj povedo, kaj opažajo. Denimo: vidim, da si dober v pisanju; imaš smisel za podrobnosti; ročno si zelo spreten; hitro usvajaš nova znanja ... Gre za opažanja, ki jih otrok rad sliši, kajti vsakdo je rad pomemben. Spomnimo ga na to, kaj dela dobro, kajti to ni čas za kritičnost, in to res ni čas, da mu govorimo, kako je šlampast, štorast in da iz njega nič ne bo, ker se mu nič ne da ... Tega otroci ne potrebujejo, morajo pa vedeti, kje so dobri, ker bodo živeli od tega. Nihče ne živi od svojih slabosti, živimo od svojih talentov in prednosti."

UNIVERZA V MARIBORU
FAKULTETA ZA GRADBENIŠTVO,
PROMETNO INŽENIRSTVO IN
ARHITEKTURO

UNIVERZITETNI ŠTUDIJSKI PROGRAMI
GRADBENIŠTVO
GOSPODARSKO INŽENIRSTVO – SMER GRADBENIŠTVO
PROMETNO INŽENIRSTVO
ARHITEKTURA

VISOKOŠOLSKI STROKOVNI ŠTUDIJSKI PROGRAMI
GRADBENIŠTVO
PROMETNO INŽENIRSTVO

VABLJENI NA INFORMATIVNE DNEVE 15. IN 16. 2. 2019!
PREDNALOGA BORLUT PEČENKO, SMETANOVKA 17, MARIBOR

www.fgpa.um.si

Univerza v Mariboru
Fakulteta za gradbeništvo,
prometno inženirstvo in arhitekturo
Kjer znanje dobi obliko

Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru izvaja štiri univerzitetne študijske programe (Gradbeništvo, Gospodarsko inženirstvo – smer gradbeništvo, Prometno inženirstvo, Arhitektura) ter dva visokošolska strokovna programa (Gradbeništvo, Prometno inženirstvo).

Gradbeništvo: Študijski program izoblikuje lik gradbenega inženirja, ki na podlagi usvojenega znanja razvije ustrezne sposobnosti projektiranja in gradnje zanesljivih in varnih gradbenih objektov ter oblikovanja in izdelave gradbenih izdelkov v smislu ustrezne oblike, kakovosti in cene.

Gospodarsko inženirstvo – smer gradbeništvo: Po končanem študiju boste postali strokovnjaki in se s pridobljenim znanjem z lahkoto spopadli z izzivi današnjega poslovnega okolja, katerega zaznamuje pojav naprednih tehnologij, razmah informacijskih

ko-komunikacijskih tehnologij, novi poslovni modeli ter globalizacija.

Prometno inženirstvo: Usvojili boste vsa potrebna znanja za zagotavljanje mobilnosti s področij: načrtovanja prometnega sistema in prometnih podsistemov; načrtovanja, projektiranja, gradnje in vzdrževanje prometnic; upravljanja s prometom in prometnimi tokovi; načrtovanja in izvajanje prevozov.

Arhitektura: Študijski program strokovno usposablja študente na področju arhitekturnega projektiranja, urbanističnega načrtovanja, prostorskega planiranja in v določeni meri tudi za vodenje ter nadziranje gradnje objektov.

Fakulteta izredno velik pomen namenja načelom trajnosti v graditeljski stroki, v ta namen smo v študijske programe uvedli več predmetov, ki integralno povezujejo zlasti študente gradbeništva in arhitek-

ture, pri tem pa poseben poudarek namenjamo reševanju kompleksnejših problemov, ki izvirajo iz industrije in lahko pomenijo tudi bistven prispevek k razvoju gradbene stroke na slovenskem in tudi širšem prostoru.

Fakulteta tesno sodeluje z gospodarstvom, saj je vključena v več kot 70 razvojno-raziskovalnih projektov, pri čemer so v delo vključeni tudi študentje, tako v sklopu predmetov, kakor tudi projektov, delavnic in zaključnih del. Študentje, ki uspešno zaključijo študijske programe, so med delodajalci prepoznavni in zelo uporabni. Fakulteta se na letni ravni seznanja z okvirnimi razvojnimi načrti delodajalcev, kadrovske potrebe in pričakovanimi kompetencami diplomantov, zato si bo tudi v prihodnje prizadevala, da bodo teme diplomskih in magistrskih del tesno povezane z aktualnimi izzivi stroke.